

בש"פ 2406/20 - נעמאן אבו פרחאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2406/20

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: נעמאן אבו פרחאן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' רז לוי) שניתנה במ"ת 34071-03-20 מיום 30.3.2020

בשם העורר: עו"ד נטלי אוטן

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' רז לוי) מיום 30.3.2020 במ"ת 34071-03-20, במסגרתה נקבע כי העורר יעצר עד לתום ההליכים נגדו.

1. נגד העורר וארבעה נאשמים נוספים הוגש כתב אישום הכולל ארבעה אישומים, כאשר לעורר מיוחסת מעורבות באישומים הראשון והרביעי בלבד. על פי האישום הראשון, עובר ליום 19.2.2019, פנה הנאשם 3 לעורר בבקשה כי יספק לו כדורי תחמושת 5.56 מ"מ לנשק מסוג M-16, והעורר אסף את כדורי התחמושת המבוקשים במשך מספר חודשים משטחים צבאיים בשלושה ארגוני "ברוס". לאחר מכן השניים נפגשו ברהט, והעורר מסר לנאשם 3 את שלושת הארגונים ובהם התחמושת, בתמורה ל-6,000 ₪. אישום זה מייחס לעורר עבירות נשק (החזקת תחמושת) (עבירה לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק)); עבירות נשק (הובלה ונשיאה - תחמושת) (עבירה

לפי סעיף 144(ב) (לחוק); עבירות נשק (סחר בתחמושת) (עבירה לפי סעיף 144(ב) (ב) בנסיבות של סעיף 144(ג)+(2) (3) לחוק).

על פי המתואר באישום הרביעי, במספר רב של הזדמנויות במהלך שנת 2019 קנה העורר חלקי נשק, ביניהם גשר לא תקני עליון של M-16; קנים של M-16; ומכלולים של M-16, וכן תחמושת, ובחלק מהפעמים אף מכר אותם תמורת תשלום לאחרים שזהותם אינה ידועה למשיבה. אישום זה מייחס לעורר עבירות נשק (סחר בחלקי נשק + תחמושת) (עבירה לפי סעיף 144(ב) (2) בנסיבות של סעיף 144(ג)+(1) (3) לחוק).

2. בדבדעם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה להעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. באת כוחו של העורר הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך ביקשה להורות על שחרורו לחלופת מעצר עם מפקחים טובים בכפר קאסם, הרחק ממקום מגוריו של העורר. אציין כי בשל נסיבות מצב החירום, לא נערך תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

3. בהחלטה מושא הערר ציין בית המשפט כי נוכח עבירות הנשק בהן העורר מואשם, קיימת עילת מעצר סטטוטורית המקימה חזקת מסוכנות לגביו, וכי לא מתקיימות בעניינו נסיבות חריגות המצדיקות שחרורו לחלופת מעצר, לרבות מצב החירום בעקבות נגיף הקורונה. בית המשפט ציין כי מעיון באמירותיו של העורר ניתן להסיק כי הוא מצוי בעולם הסחר בנשק ועוסק בו. בנוסף, בית המשפט ציין את דברי בא כוח המשיבה, לפיהם העורר התייחס באמירותיו לעניינים נוספים בהם הוא מודה, אשר לא הוגש כתב אישום לגביהם. באשר לטענת האכיפה הבררנית, נקבע כי כל מקרה נדון לגופו, וכי אין זה המקום לדון בשיקולי התביעה באשר לעוצמת הראיות בעניינם של אחרים. בית המשפט הורה אפוא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו, והבהיר, כי לאחר תום מצב החירום בעקבות נגיף הקורונה, כאשר יתאפשר לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של העורר, שמורה לעורר הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר על החלטה זו.

4. על החלטה זו נסב הערר שבפניי.

העורר טען כי הוא נחקר ארוכות בידי השב"כ וכי במשך תשעה ימים מיום מעצרו נמנע ממנו להיפגש עם עו"ד, אך למרות זאת שיתף פעולה באופן מלא בחקירותיו; כי העובדה שכל חקירותיו היו ללא מפגש עם עו"ד יש בה כדי להשפיע על המשקל שיש ליתן לחקירותיו ולאמירותיו במסגרתן, אותן כינה כ"מוגזמות" וכ"ניפוח של דברים" וכי לא בכדי לא הוגש בגין כתב אישום; כי ההחלטה מושא הערר התבססה בעיקר על חקירותיו ללא עו"ד, וכי מלבדן אין ראיות נוספות שקושרות אותו למיוחס לו; כי הוא פעל כחוליה מקשרת בלבד, אין לו גישה לנשק כלל (מלבד הנשק שאסף בשטחים הצבאיים), ואינו מעורה בעולם העבריינות; כי בית משפט קמא לא בחן לעומק את טענתו באשר לאכיפה הבררנית בעניינו; כי חלקו בפרשה דל באופן משמעותי ביחס לנאשמים האחרים; כי באישום הרביעי הוא שימש כ"בלדר" נשק בלבד עבור אדם נוסף, שנגדו לא הוגש כתב אישום; וכי אין זה הוגן שרצונו לנהל את התיק ישפיע על שחרורו לחלופת מעצר.

עוד טען העורר כי לאור חלקו הקטן בפרשה, הפגיעה בו תהיה קשה יותר לנוכח הצפי להתמשכות ההליך בעודו עצור; כי פיקוח אנושי בדמות שלושה ערבים והרחקה משמעותית מאזור מגוריו יכולים לצמצם את מסוכנותו; כי לחובתו שתי הרשעות קודמות בלבד שהתיישנו, מלפני 14 שנה; כי הוא אדם נורמטיבי המנהל עסק של פיצריה; כי אין ראיות

נוספות שקושרות אותו לאירועים הנטענים מלבד חקירותיו, ולכן אין חשש לשיבוש; וכי מדובר במצב חירום בשל נגיף הקורונה, ויש לשקול את "חיוניות" המעצר בהתאם לפסיקה בעניין.

5. אומר בקצרה כי על אף הטענות הרבות שהועלו על ידי ב"כ העורר, דין הערר להידחות.

העובדה שלא הוגש כתב אישום כנגד חלק מהדמויות שנזכרו על ידי העורר או על ידי מעורבים נוספים בפרשה (חלקם חיילים שנחקרו על ידי מצ"ח ועומדים לדין בבית דין צבאי), אין בה כדי לסייע לעורר. לא אכיפה בררנית לפנינו, אלא הערכה של הראיות הקיימות כנגד אותם אנשים, וחזקה על המאשימה, שאילו היו ברשותה ראיות מספיקות להרשעה כנגד מעורבים נוספים, הייתה מעמידה גם אותם לדין. על כך מעידה גם העובדה שהמאשימה לא מצאה להעמיד לדין את העורר עצמו על מעשים נוספים בהם הודה, בהיעדר תוספת ראיתית להודאתו.

6. נקודת המוצא היא כי עבירות נשק מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: □) בשילוב עם סעיף 35(ב)(1) לחוק המעצרים. סעיף 22(ב)(1) לחוקהמעצריםקובע כי אין להורות על מעצר בפקוח אלקטרוני של נאשם בעבירות נשק, אלא אם שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ניתן להסתפק במעצר בפקוח אלקטרוני.

בהינתן נקודת מוצא זו, הגישה כלפי עבירות נשק היא מחמירה, וככלל, יש להורות על מעצר מאחורי סורג ובריח, אלא בהתקיים נסיבות חריגות (ראו, לדוגמה, בש"פ 5169/19 סמואל נ' מדינת ישראל, פסקה 6 והאסמכתאות שם (14.8.2019); בש"פ 6074/16 דומראני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (22.08.2016)).

ודוק: אין משמעות הדבר שבית המשפט פטור מלבחון אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה לפי סעיף 21(ב)(1) לחוקהמעצרים, ונוכח המשרעת הרחבה של נסיבות ושל חומרה בעבירות אלה, "יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו" (בש"פ 5419/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (7.7.2016); בש"פ 969/19 אלטורי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.2.2019); בש"פ 668/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (29.1.2018)).

7. אלא שהנסיבות שבפנינו הן חמורות.

העורר מכר 4,500 כדורי 5.56 מ"מ. המדובר בכמות סיטונאית ולא קמעונאית. העובדה שתחמושת זו מצאה את דרכה אל השטחים אינה מפליאה, ומן הסתם היה על העורר להבין מה הכתובת המיועדת של התחמושת, שלא לדבר על השימוש שיכול וייעשה בה. גם העיסוק של העורר בחלקי נשק מעיד על נגישותו לנשק ולסחר בנשק, (ולא נעלם מעיני כי הניסוח בכתב האישום "בהזדמנויות רבות" הוא כללי ואינו נותן אינדיקציה למספר הפעמים, וכי לטענת ב"כ העורר, יש ראיות לכאורה לשניים-שלושה מקרים בלבד). אכן, תמיהה היא, הכיצד לבעל פיצריה נגישות לנשק ולתחמושת והוא כתובת לאחרים שעיסוקם ברכישת נשק ומכירתו, אך לעורר הפתרוני.

8. בהינתן הנסיבות האמורות לעיל, נקודת המוצא של מעצר מאחורי סורג ובריח בעבירות נשק, היא גם נקודת הסיום.

אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התש"ף (19.4.2020).

ש ו פ ט
